

Tok prvostepenog postupka

Anđelija Tasić

Tok prvostepenog postupka

Pokretanje
postupka
tužbom

Pripremanje
glavne
rasprave

Glavna
rasprava

Odlučivanje

Pripremanje glavne rasprave

Prehodno
ispitivanje
tužbe

Dostavljanje
tužbe tuženom
na odgovor

Održavanje
pripremnog
ročišta

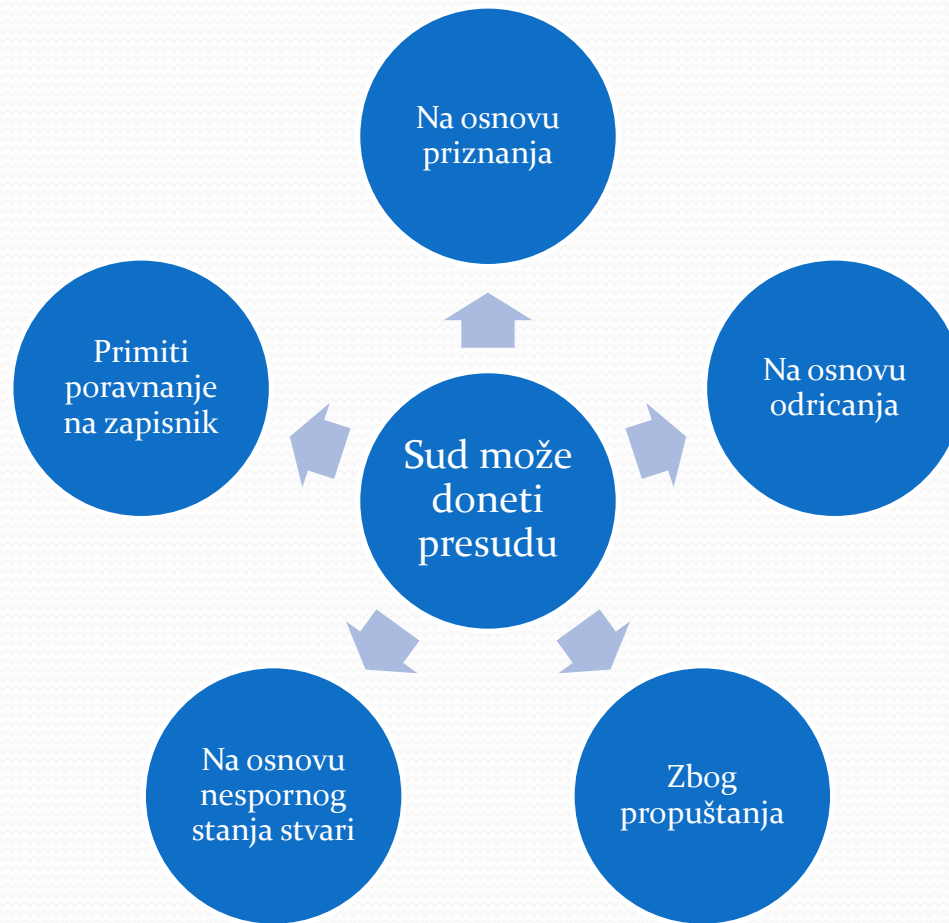
Zakazivanje
glavne rasprave

Podsetimo se...

- Pod kojim uslovima se tužilac može odreći tužbenog zahteva?
- Pod kojim uslovima tuženi može priznati tužbeni zahtev?
- Ukoliko tužilac povuče tužbu, da li će sud doneti presudu?

Šta sud može u toku pripremanja glavne rasprave?

Prethodno ispitivanje tužbe

- Kako će sud postupiti ako je stranka podnela nepotpun ili nerazumljiv podnesak?
- Ako je podnesak nerazumljiv ili nepotpun (član 98. stav 3), sud će stranci koja nema punomoćnika da vrati podnesak radi ispravke, osim ako zakonom nije drugačije propisano.
- Ako je podnesak, koji je u ime stranke podneo punomoćnik, odnosno javni pravobranilac ili javni tužilac nerazumljiv ili nepotpun, sud će da ga odbaci (čl. 101. st. 1. i 5)

- Kako će sud postupiti ako postoje nedostaci koji se tiču sposobnosti tužioca ili tuženog da budu stranke u parnici ili nedostaci u pogledu zakonskog zastupanja stranke ili nedostaci koji se odnose na ovlašćenje zastupnika?
- Kad sud utvrdi da lice koje se pojavljuje kao stranka ne može da bude stranka u postupku, a taj nedostatak može da se otkloni, pozvaće tužioca da otkloni nedostatak.
- Kad sud utvrdi da stranka nema zakonskog zastupnika ili da zakonski zastupnik nema posebno ovlašćenje kad je ono potrebno, zatražiće da nadležni organ starateljstva postavi staratelja parnično nesposobnom licu ili će da preduzme druge mere koje su potrebne da bi parnično nesposobna stranka bila pravilno zastupana (čl. 80. st. 1. i 2. ZPP)

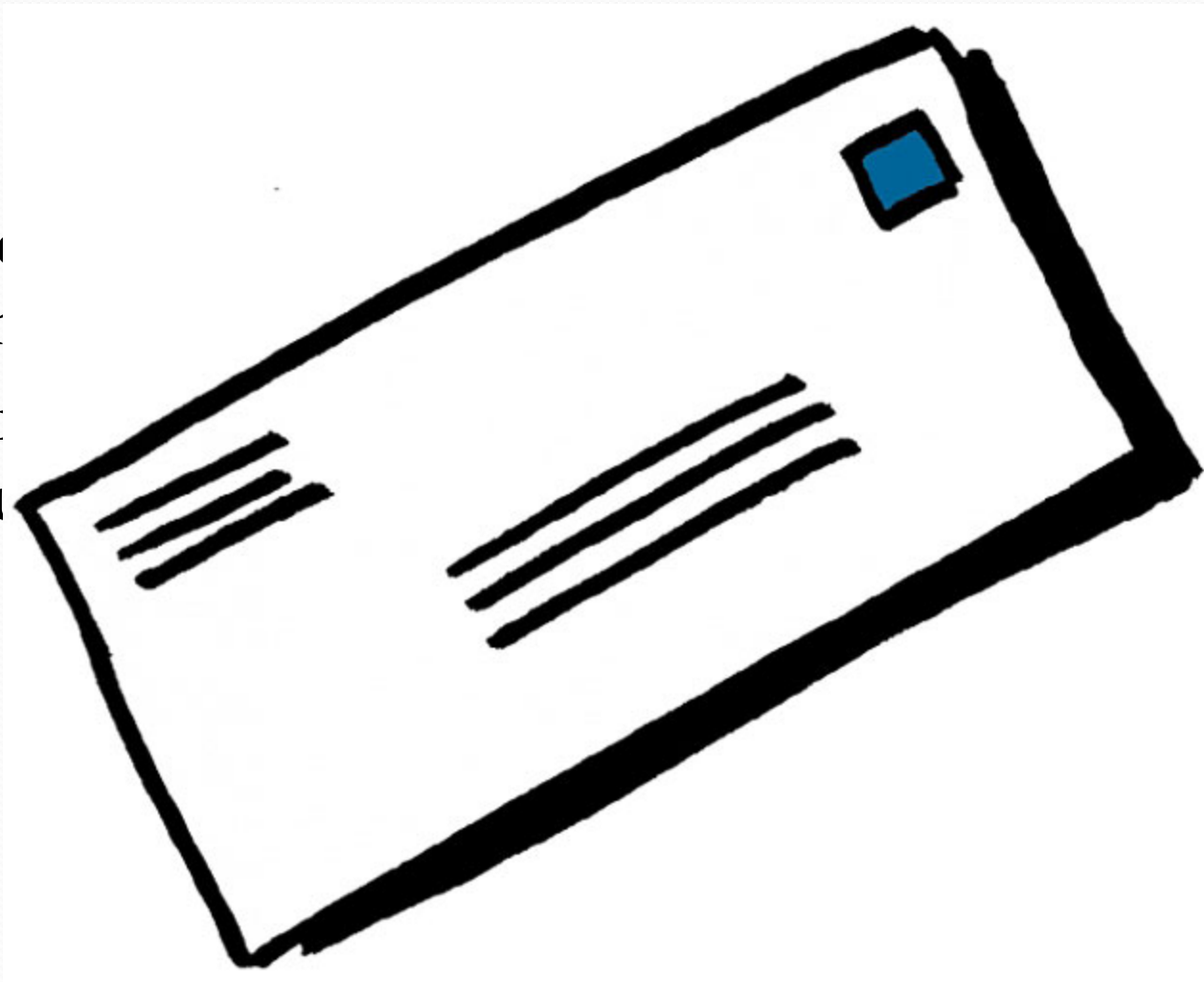
- Sud po prethodnom ispitivanju tužbe donosi rešenje kojim se tužba odbacuje ako utvrdi da:
- 1) odlučivanje o tužbenom zahtevu ne spada u sudsku nadležnost (član 16);
- 2) je tužba podneta neblagovremeno, ako je posebnim propisima predviđen rok za podnošenje tužbe;
- 3) o istom zahtevu već teče parnica;
- 4) je stvar pravnosnažno presuđena;
- 5) je u istoj stvari zaključeno sudsko poravnanje;
- 6) ne postoji pravni interes tužioca za podnošenje tužbe iz člana 194. ovog zakona;
- 7) je tužba nerazumljiva ili nepotpuna (čl. 294. st. 1. ZPP)

- Katarina Marković podigla je tužbu kojom je tražila da sud tuženom naloži da joj izda građevinsku dozvolu. Sud je, nakon prethodnog ispitivanja tužbu odbacio.
- Da li je sud bio dužan da Katarini da priliku da se izjasni o odbacivanju tužbe?

Jeste!

Odg

- Sud o
tužer
- Tuže:
tužbi

ostaviti

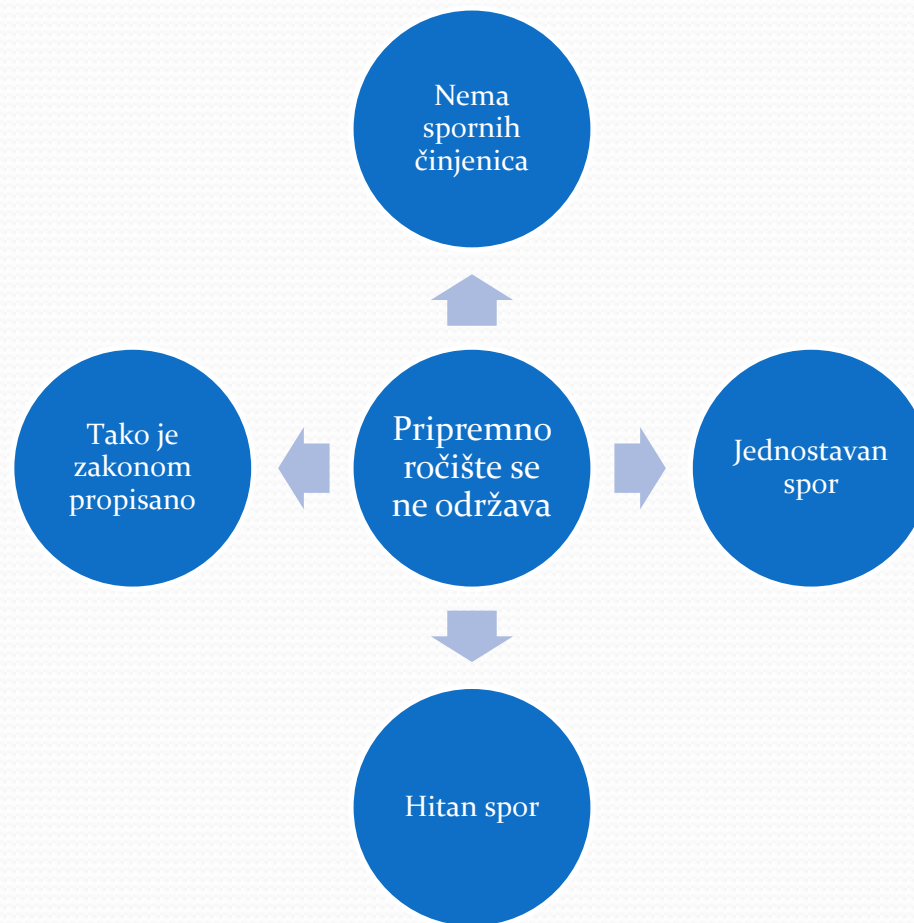
ovor na

Razmislite...

- Koju odluku sud može doneti ako tuženi propusti da odgovori na tužbu?
- Sud je dužan da upozori tuženog na posledice propuštanja. Izraz kog načela je to?
- Da li postoje parnice u kojima se tužbe ne dostavlja tuženom na odgovor?

Pripremno ročište

- U roku od 30 dana od dana dostavljanja tužiocu odgovora na tužbu
- Kada se pripremno ročište ne održava?

Kako se stranka poziva na ročište?

- Ročište određuje sud kad je to zakonom propisano ili kad zahtevaju potrebe postupka, u skladu sa vremenskim okvirom. Protiv rešenja o određivanju ročišta nije dozvoljena žalba.
- Sud će na ročište blagovremeno da pozove stranke i ostala lica čije prisustvo smatra potrebnim. Uz poziv će stranci da dostavi podnesak koji je dao povod za određivanje ročišta, a u pozivu će da se naznači mesto, prostorija i vreme održavanja ročišta. Ako se uz poziv ne dostavlja podnesak, u pozivu će da se navedu stranke, predmet spora, kao i radnja koja će da se preduzme na ročištu.
- Sud će u pozivu za pripremno ročište ili prvo ročište za glavnu raspravu da upozori stranke na zakonske posledice izostanka sa ročišta, kao i na dužnost da obaveste sud o promeni adrese (član 144).
- Sadržina poziva je ista za sve učesnike u postupku, bez obzira na njihovo svojstvo u postupku, ako ovim zakonom nije drugačije propisano (čl. 105. ZPP)
- Sud može da uputi strankama i drugim učesnicima u postupku poziv za ročište ili obaveštenje o otkazivanju ročišta putem elektronske pošte, telegramom ili drugim elektronskim prenosiocem poruka, pod uslovom da je takvim načinom pozivanja moguće da sud primi povratni podatak da je lice poziv, odnosno obaveštenje

- Do čega dolazi ako tužilac ne dođe na pripremno ročište, a uredno je pozvan?
- Do fikcije o povlačenju tužbe
- Kada se smatra da je tužilac uredno pozvan?
- Do kada su stranke dužne da iznesu nove činjenice i nove dokaze?
- Šta je to vremenski okvir parnice?

Glavna rasprava

- Sud zakazuje prvo ročište najkasnije u roku od 30 dana od dana održavanja pripremnog ročišta
- Načelo koncentracije

Tok glavne rasprave

- ▶ **Objavljivanje predmeta raspravljanja i otvaranje ročišta**
- ▶ **Ispitivanje procesnih uslova za održavanje rasprave**
 - da li su došla sva pozvana lica
 - da li su odsutna lica uredno pozvana
 - da li su uredno pozvana a odsutna lica opravdala izostanak
 - mora biti prisutna makar jedna od stranaka odnosno njen punomoćnik
- ▶ **Otvaranje rasprave**
- ▶ **Usmeni rezime tužbe i odgovora na tužbu**
- ▶ **Usmeno raspravljavanje**
 - Stranački govori - iznošenje činjenica i dokaznih predloga
 - Dokazivanje
 - Raspravljavanje o rezultatima izvođenja dokaza
- ▶ **Dužnost stranaka na glavnoj raspravi – stranka treba da:**
 - Iznese činjenice i ponudi dokaze za činjenice koje su naknadno postale sporne (ako učini verovatnim da bez svoje krivice nije mogla da ih iznese)
 - Izjasni se o navodima i dokazima protivne strane
- ▶ **Dužnost suda na glavnoj raspravi – sud rukovodi raspravom i stara se:**
 - Da se iznesu sve bitne činjenice
 - Da se dopune nepotpuni navodi stranaka o važnim činjenicama
 - Da se označe ili dopune dokazna sredstva
 - Da se pruže sva potrebna razjašnjenja u vezi bitnih činjenica

Javnost glavne rasprave

- Kada javnost može biti isključena?

Interesi nacionalne bezbednosti

Javni red i moral u demokratskom društvu

Zaštita interesa maloletnika

Privatnost učesnika u postupku

-
- Na koga se isključenje javnosti ne odnosi?
 - Stranke
 - Njihovi zastupnici
 - Punomoćnici
 - Umešaći
 - Naučni radnici?

Mogu, uz dozvolu suda

Održavanje reda na glavnoj raspravi

- Novčana kazna
- Udaljenje iz suda
- Kako će sud postupati na:
 - Advokata?
 - Javnog tužioca?
 - Javnog pravobranitelja?
 - Poverenika za zaštitu interesa?

